

ORGANIZE

Conselh Generau d'Aran

ESPACI entath CIUTADAN en ARAN

d'oportunitats entà
hemnes e òmes

DAMB ETH SUPÒRT

Conselh Generau d'Aran
Departament de Cultura e
Política Lingüística

*Escrivanes
en
Aran*

**Recuelh de tèxtes d'autores deth
país en commemoracion deth
8 de març,
Dia Internacionau des Hemnes
2010**

Eth 8 de Març, Dia Internacionau des Hemnes, se celèbre en tot eth mon dempús qu'en 1978 era Assemblada Generau dera ONU aprovèsse ua proposicion en memòria d'aqueres precursoras que demanèren era igualtat de drets e oportunitats.

Er assassinat de 129 obrèras ena fabrica Cotton de Naua York eth 8 de març de 1908, per reclamar dignitat en trabalh, s'a prenut coma referent entà establir era neishença d'aguesta data. Maugrat açò, era sua creacion non ven pas d'un hèt isolat, senon que la cau enquadrar en un contèxte istoric e ideologic fòrça mès ample.

Era origina d'aguest dia se desvolopèc en encastre dera teoria socialista. Era decision de convertir aguesta celebracion en ua hèsta internacionau siguec de Clara Zetkin, era cap deth moviment internacionau des hemnes socialistes. Era sua proposicion siguec presentada ena II Conferéncia Internacionau des Hemnes Socialistes, que se hec en 1910 en Copenaga. Eth 8 de març de 1917, es hemnes russes se revoltèren a conseqüéncia dera manca d'aliments, e comencèren eth procès revolucionari qu'acabarie en mes d'octobre d'aqueth madeish an.

Ath sòn torn, acabada era II Guèrra Mondiau, era Organizacion des Nacions Unides creèc un nau encastre institucionau a on encoratjaue a participar as hemnes de toti es païsi qu'auien liberat ath mon deth terror faishista, de manèra que se garantirà era reconeishença des sòns drets en nau orde internacionau qu'ère a punt de crear-se.

Damb aguesta actuacion, es Nacions Unides mostrauen

era intencion qu'eth Dia Internacionau des Hemnes siguesse ua celebracion a on es reivindicacions des hemnes se plaçesen en un encastre fòrça mès gran, com ère eth deth desenvolopament economic e sociau a nivèu mondiau e globau.

En Conselh Generau d'Aran mos volem híger as milions de hemnes de tot eth mon qu'eth 8 de març se manifèsten pacificament pera igualtat de drets, e peth reconeishment deth protagonisme des hemnes ena vida politica e economica en totes es cultures.

Maugrat qu'enes darrèri ans i a agut cambis importants enes estructures sociaus qu'an permetut auançar de cap a ua societat igualitària, non s'an produsit pas toti es cambis que desiràuem, ne es objectius arthenhudi an estat pas entà totes. Es hemnes encara patim era violéncia de genre, era discriminacion salariau, era discriminacion enes pensions de viduïtat, ua preséncia escassa en lòcs de responsabilitat politica, sociau, culturau e economica e problèms de conciliacion entre era vida personau, professionau e familiar, entre d'autes situacions de discriminacion.

Entà acabar damb aquestes situacions, era societat en sòn conjunt a d'aquerir un compromís fèrm entà eliminar aquesti obstacles qu'empedissen as hemnes accedir as recorsi en igualtat de condicions e hèr qu'aguesta igualtat formau que recuelhen es leis se transforme en ua vertadera igualtat reau e efectiva.

Noelia Costa Riu,
conselhèra de Sanitat e Servicis Sociaus

Hemnes qu'an participat en aquest recueilh

Des de l'insensat

Voluptuosa i onerosa.
Menjant del pedregar.

Clareja.

Què fa que no te n'adonis?
Què fa que escollim la ceguesa?

Si busquem l'incomparable dins
no veurem la meravella de fora.

Deixa't portar pel fluïr
dolç fluïr de l'espèrit lliure.
Quina meravella no porta
la pau de l'equilibri construït?

S'enreda generació rere generació,
s'enreda l'arc de la impunitat
d'aquells que s'entesten a perdre's
i adquirir la violència malaltissa
dels que volen posseïr.

Posseïr, posseïr!
quin mal averany d'una persona.
Posseïr objectes, cossos i espèrits.

Dones, espèrits minvats, xuclats.
Tants i tants.

Pensa dolça, pensa,
com ho farem per mantenir la integritat?

Massa núvols amuntegats
sobre el desig.

Insensadament

Voluptuosa e onerosa.
Minjant deth peiregar.

Clarege.

Com ei que non te n'encuedes?
Per que trigam era ceguesa?

Se cercam aquerò incomparable laguens
non veiram cap era maravilha de dehòra.

Dèisha-te amiar peth corrent
doç corrent der esperit liure.
Quina maravilha non amie
era patz der equilibri construït?

S'embrolhe ath long des generacions,
s'embrolhe er arc dera impunitat
d'aqueri que s'obstinen a perdre-se
e aquerir era violència malautissa
d'aqueri que vòlen possedir.

Possedir, possedir!
quin mau auguri tà ua persona.
Possedir objectes, còssi e esperits.

Hemnes, esperits amendrits, magri.
Tanti e tanti.

Pensa doça, pensa,
com ac haram tà mantier era integritat?

Massa bromes apilerades
sus eth desir.

Mama

Mama, muntii ninsi imi aduc mereu aminte de tine, la fel ca tie crestetul lor a ajuns atat de sus incat a ramas nins pentru totdeauna, si putini oameni pot ajunge acolo.

Atat de sus te-au inaltat virtutile si dragostea ta ne-tarmurita...

Te iubesc mult ...

Au trecut anii peste tine mama ca ninsorile peste munti si ai ajuns acum acolo sus, unde zapezile nu se mai topesc si parul tau ramane nins. Esti mareata ca muntii acuma si in tine ne avem izvoarele noi, copiii tai, asta vreau sa-ti aduc aminte atunci cand regreti ca am ajuns departe de tine.

Ne v-om intoarce mereu la izvorul dragostei noastre, ne v-om intoarce mereu la tine scumpa mama, pentru ca tie iti datoram totul...

Te iubesc mult...

Mair

Mair, es montanhes nheuades tostemps me hèn a pensar en tu, e coma tu, eth som ei talaments naut que tostemps ei nheuath e son pògui es que i pòden arribar.

Tan luenh t'an amiat es tues vertuts e eth tòn amor sense limits...

T'estimi fòrça...

T'an arribat es ans, mair, com era nhèu ena montanha, e com en som, a on era nhèu non se delís jamès, eth tòn peu tostemps ei nheuath. Ès grandosa com es montanhes ara, e ès era hònt d'on gessem nosati, es tònshilhs, qu'ei açò se que te voi rebrembar quan te sap degrèu que me n'aja anat tan luenh d'a on ès.

Tostemps tornaram tara hònt deth nòste amor, tostemps tornaram tà tu, mair estimada, perque a tu t'ac deuem tot.

T'estimi fòrça...

Èth valor dera hemna

Lola Beso, escriu en aranés

I a reflexions que vai liegent que me hèn a pensar quina ei de vertat era nòsta realitat coma hemnes. Les voleria compartir tamb vosates:

Era hemna a un valor comparable ara Tèrra. Hemna e tèrra alavetz s'an contemplat des de temps immemoriau com un concèpte semblant. Tanben aué en dia se parle dera mare tèrra, dera seua vèrge, des hilhs dera tèrra... paraules qu'emparenten eth solèr tamb era foncion dera maternitat e dera hemna. Mos cau respectar era tèrra totun com eth còs dera hemna.

Non sonque veir-la coma fòrça viatges se ve, com un simple objècte ath servici des auti e en generau des òmes. S'a arribat a escriuer que s'era hemna non siguesse imprescindible entà perpetuar era memòria der òme a trauès des sòns hilhs, dilhèu aurie dejà desapareishut. Per sòrt non ei atau ne pensen toti es òmes atau. N'i a fòrça que mos respècten e mos an en consideracion.

Es còssi des hemnes encara viuen aué ua situacion particulara de contrasti: es còssi-objècte, reclam quotidian

dera societat de consum, coexistissen tamb es còssi empraubits, matractats, assassinats e botins de guèrra. Mentre es hemnes mès conscienciades seguissen reclamant es sòn drets corporaus e denòncien aquestes situacions vexatòries, encara n'i a fòrça que pes sòns valors etics e moraus s'adapten ath sistèma en qué nèishen e son educades e les còste veir eth besonh de cambiar arren.

Per aquerò ei important que cada viatge mès era hemna a d'aprèner a èster era madeisha, tamb poder, sense semblar-se as òmes ne en politica ne en d'auti mèdis o lideratges, senon pes sues pròpies vertuts e qualitats. A de cercar era sua identitat, contunhar lutant pes sòn drets e arténher qu'es òmes ac veiguen atau, non pas com ua confrontacion, mès lèu ath contrari, com ua ressenha d'igualtat, que compòrte arribar a ua conviuença a on es dues parts se senten confortables e a gust.

Diden qu'es hemnes èm fòrça mès capaces de defèner era tèrra mare pr'amor que mos sentem identificades tamb era. Es nòsti fruts son es nòsti hilhs e es dera tèrra, era natura e mos herissen prigondament quan non se suenhen. Auem d'estimar era tèrra coma nosates madeishes e preservar era sua puresa com era nòsta. Arren ne arrés non a de decidir pas per nosates, ei eth nòste mès gran valor coma hemnes.

O tempo

ñao me importa o tempo
ñao me importa o tempo
...o tempo? ñao me importa
me importa à mim
me importa os meus passos
me importa a minha visao da vida
me importa o meu sentimento,
o meu pensamento, o meu coraÇao
o pulsar do meu coraÇao me importa
o sentir, e o sentido do pulsar do meu coraÇao
isso sim me importa
me importa estar viva
me importa o sentido de estar viva
me importa estar viva num mundo cheio de vida
me importa a vida vida!
viva a vida viva!
... Não me importa o tempo

(26/11/02)

Eth temps

non m'impòrte eth temps
me'n foti deth temps
...eth temps? me'n foti plan!
m'impòrte a jo
m'impòrte es mèns passi
m'impòrte era mia vision dera vida
m'impòrten es mèns sentiments,
es mèns pensaments, eth mèn còr
eth batement deth mèn còr,
entèner com me bat eth còr
aquerò que m'impòrte a jo
m'impòrte senter-me viua
m'impòrte eth sens de senter-me viua
m'impòrte senter-me viua en un mon plen de vida
m'impòrta era vida viua!
visca era vida viua!
...non m'impòrte eth temps

(26/11/02)

Mujer

MUJER,
palabra plena de contenido,
como un perfume
cuya esencia
no cae en el olvido

Sé de una mujer abandonada por su compañero, enferma de una enfermedad mortal e ingresada en un hospital, durante dos años y nueve meses. Con un hijo de tres años y otro en camino. Al salir del hospital trabajó mucho y luchó para educarlos y que pudieran estudiar. Esa MUJER fue mi madre.

Hoy en ella hago un homenaje a todas las mujeres que sin pedir nada y sin rencor, pero con mucho dolor y soledad, caminan por la vida.

MUJER
trabaja, que es esposa,
madre, abuela, amiga...

Hemna

HEMNA,
paraula plea de contengut,
coma un perfum
qu'era sua essència
non se desbrembe

Coneishi ua hemna abandonada peth sòn companh, malauta d'ua malautia mortau e ospitalizada en un espitau, pendent dus ans e nau mesi. Damb un mainatge de tres ans e un aute en camin. Quan gessec der espitau trabalhèc fòrça e lutèc entà ensenhar-les e tà que podessen estudiar. Aquera HEMNA siguec era mia mair.

Aué, damb era, voi aumenatjar a totes es hemnes que sense demanar arren e sense rancura, mès damb fòrça dolor e soledat, caminen pera vida.

HEMNA
trabalhe, qu'ei molhèr,
mair, mair-sénher, amiga...

Nieve

El cielo está gris: claro y oscuro. Cae lentamente la nieve en Bausén. Los copos, algunos, los más pequeñitos, retoan y eligen: en esta ramita, en aquella hoja, esa puntita del tejado, en la nariz de Rosi... y junto con los grandes reposan en el sitio que ha elegido cada uno y, como son muchos, hay una mullida capa de blanco algodón en la carretera, en los huertos, en los prados, en los tejados. ¡Qué misterio, que magia! ¿Al son de que música danzan los copos? El gnomo de la

nieve recita:

Ven aquí copito amigo,
ponte a mi lado
que te hago un lugar

Ven aquí conmigo
que en este tejado
tranquilos podemos jugar
o de aquella rama,
agarrándonos fuerte,
también columpiar...

Cuidado! Esa dama
es un mirlo y
acaba de verte
y... te va a picar ¡

Nhèu

Eth cèu qu'ei gris: clar e escur. Què lentament era nhèu en Bausen. Es flòcs de nhèu, quauqu'uns, es mès petitons, jogassegen e triguen: en aguesta brancòta, en aquera huelha, en aquera punteta deth losat, en nas de Rosi... e damb es granes talabarnes se pòsen en lòc qu'a trigat cada un e, com que son fòrça, i a ua doça cocha de coton blanc ena carretera, enes uarts, enes prats, enes tets. Quin mistèri, quina magia! Ath son de quina musica dancen es flòcs? Eth gnòm dera

nhèu recite:

Vene ací floquet amic,
met-te ath mèn costat
que te dèishi un lòc

Vene ací damb jo
qu'en aguest losat
podem jogar tranquilles
o arrapar-mos fòrt
en aquera branca,
tanben balancejar-mos...

Tie compde! Aquera dauna
ei ua torda e
t'acabe de veir
e... te va a picar!

Era vida laguens d'ua man

a viatges
me guardi es mans
an tanta vida
se me i fixi plan
i veigui un mapa
eth dera mia vida
tanta fòrça, patiment, amor
tantes causes escrites

a viatges
me guardi es mans
e en eres te cerqui
enes sòns diboishi
son es mèns moments
es que m'as dat
e era distància me shòrde
e non me dèishe veir clar

a viatges
me guardi es mans
e les preguntí
per a on as partit
jo que me pensaua
que t'auia agarrat
mès non se pòt acaçar
era vida laguens d'ua man

a viatges
me guardi es mans
pr'amor qu'è pòur
de trapar-te mens

Passar eth temps sense

pensar

jo voleria èster
coma eth mèn gat
que se sè e demore
deuant dera hièstra
e garde eth temps
e lo ve a passar

e dilhèu pense çò que harà
mès se'n sap desbrembar
quan torne a veir virar
es huelhes, e eth temps, e eth deman

jo voleria èster
coma eth mèn gat
que cada maitin
quan se lhèue
daurís es uelhs
entà tornar a començar

e non decidís que passèc
ne se agèr l'acertèc
ne se aué saberà endonviar
era hièstra per a on guardar

Обиднее на под медовой, и ушла в пещеру.
Туда жавит дракон марси: обрывает ему хвост.
Все в округе боятся его, говорят: поймай - проглотит.
Показали это все для ребят, дракон сам от нас
нас вероним.

Не пугает его высота,
Много сказок он знает чудесных,
И пещера его густа,
И каменной полка самоцветных.

Там травкою дракон услаждался,
И мечи развесил на стене.
Мне дружелюбного гад назвали,
- Никого я, - сказал, - не губил,
Все, что есть, на базаре купил,
И кошелек моего шель не жет,

Мити каменки здесь триста я лет,
А потом, по над лесом зейном,
Числу с своим брашно- драконом.
Камни с золотом в зейно жарно,
Не осяну, за какой гермо.
И леги забегу из пещеры.
Вам останутся только хвосты.

Dragon

M' enfadè damb era raça umana,
e me'n tornè entara tuta.
Aqui i viu un dragon,
lo servissen es quimères.

Toti que li an pòur, ath dragon
diden: t'agarre e se te minge,
condes tà mainatges, non ei sonque aquerò,
eth madeish dragon non se hè damb nosati.

Non a cap pòur des nautades, eth dragon,
sap un pilèr d'istòries maravilhosas,
e era sua tuta qu'ei neta,
e plia de pèires preciosas.

Eth solèr, eth dragon, curbic d'èrbes,
es parets guarnic damb es espades.
Me mestrèc ua tassa de tè e didec:
Jamès ad arrés afligie,
e tot çò que i a ena tuta,
en mercat qu'ac crompaue.
E, ac volgatz o non,
m'estarè ací uns cent ans mès.

E dempús, volarè per dessus deth bòsc verd,
entath nòrd, entàs mèns germans dragons,
aur e pèires preciosas amagarè dejós de tèrra,
ath darrèr d'ua montanha,
non vo n'assabentaratz en quina d'eres,
e treirè es espades dera tuta
e non vos deisharè sonque ua quimèra.

Завтра будет день печали,
Завтра будет день сожаления,
День последнего свидания,
День прощания навсегда.

Я куплю тебе две розы,
Тридцатый третий номер,
Милые цветы любовных
Эти розы прощания.

Не смогу увидеть тебя в кругу и тебе не
Я тебе подарю веточку в храм свечей,
Там я буду под иконой Христа.
Буду ждать порыва ветра, что ворота
Солнца среди нас пропустил.
С твоим углом со мной придумаю го,
Сяду рядом, будем долго молча говорить
Вспоминать о Гайвани и о ванах Дон-Кихото,
д'Артаньяна, Одиссея...
Все они с тобой теперь не разделяли печали,
Тебе оставившись время.

Там среди трав земли ты будешь стоять,
Расскажи о своих делах, что ты сейчас в миру,
Но можешь видеть мир за глазами твоими,
За бедою приятной.

Благо там не мучают, и намечено все будет.
Все для вас открыто тайно, знаем доброту все.

Попробуй себя в словах, мир под крыльями не ветром,
Расскажи про чудеса мира, что оставившись время,
И тот же прощание с тобой, и ветру тебе дарю.

Era velha deth 29 d'agost

Demana serà eth dia dera tristessa,
demana serà eth dia des pregàries.
Serà eth dia dera darrera trobada,
eth dia der adiu definitiu.

Jo te cromparè dues ròses,
me caparè eth cap damb ua mantelina nera,
portarè aqueres ròses a traues
des uelhades curioses.

Non te cridarè pas tara trobada
tara hòssa que non coneishi,
te demorarè en temple luminòs,
jos era imatge deth Crist.

Aquiu demorarè que bohe er aire,
que daurirà pòrtes,
arrai deth solei que lutz deishant entrar.

Damb aquest arrai me vieràs a veir,
te seiràs ath mèn costat, parlaram ua estona.

Mo'n brebaram de Haiüawata e deth valent Quishòt,
e d'Ulisses, er astut, de d'Artanhan e Lancelòt.
A toti eri les as damb tu, ara,
ena còsta des miracles, a on eth temps s'arturèc.

Aquiu delà, entre era èrba verda e espessa,
vòlen milèrs de parpallhòles,
damb notícies deth mon, aquiu on son es amics.
Ena taulejada solemna, conversatz amistosament,
e eth minjar non s'acabe jamès.

E es copes son tostemp plies,
toti es mistèris deth mon coneishetz, e es secrets.

E te demanarè que tornes un aute còp tara trobada er an que ven,
entà que me condes quauquarren sus era còsta des miracles,
a on eth temps s'arturèc.

E dempús, te tornarè a díder adiu,
e alugarè ua candela tà tu...

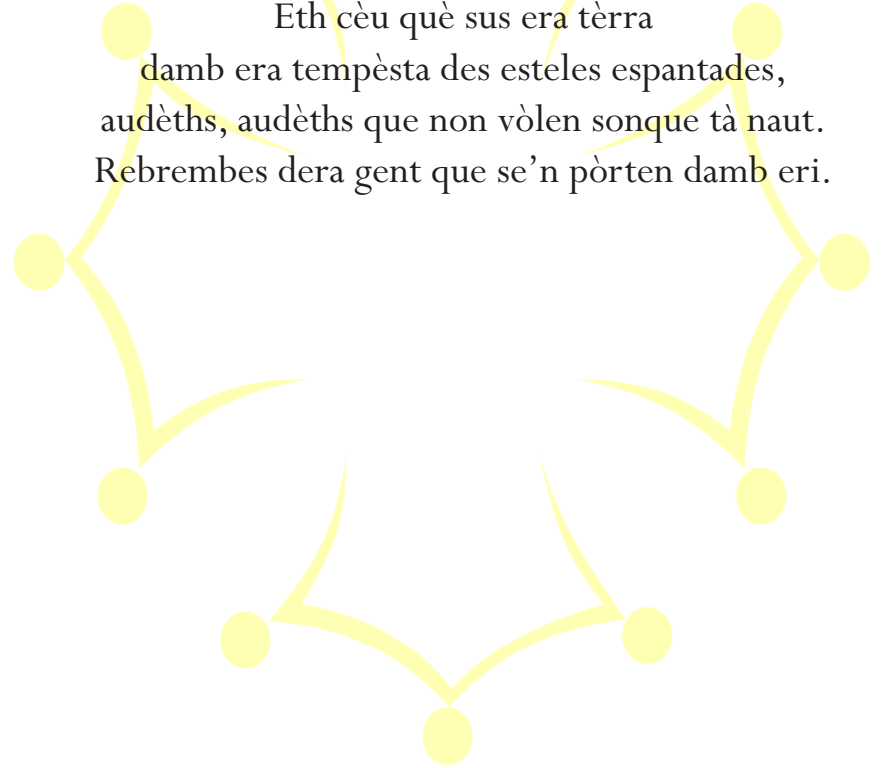

Отъет реальность уходит
Глядя из-под ног куда-то.
В бездну летят Балары,
Моряки затлебувшисъ вальсой.
Падает небо на землю
Звездочки ипурпурной вьстреи,
Тучица же в верность взлетает,
Память людскую уносят с собой.

Sense títol

Un aute còp se trinque eth mon,
se'n va des mèns pès, maudit.
Se precipiten tar abisme es Balears,
estofadi damb era andada dera mar.

Eth cèu què sus era tèrra
damb era tempèsta des esteles espantades,
audèths, audèths que non vòlen sonque tà naut.
Rebrembes dera gent que se'n pòrten damb eri.

Furtuna

Ploaia cotropeste intr. -un ropot dulce,
Tremurand copacii cu-ale lor fine frunze.

Iarba se indoaie si se clatina usor
Iar pamantul tremura la picaturile ce cad de zor.

Cerul plumburiu este invesmantat
Intr-o plapuma gri si grea de nori de masurat
Natura-n suferinta asteapta cu speranta
Sa vina soarele si sa inveseasca a ei viata.

Pasarelele ciripesc in baltoaca de pe strada
Si vesele se balacesc, spalandu-si aripile de zapada.
Un fulger spinteca cerul, vajait manios, nemarginit
Dezlantuie furtuna, urcand glasul vijelia.

Dar deodata ploaia se potoleste iar norii se pierd,
Aparand soarele puternic si stralucitor.
Iar in apele ce s-au adunat, un curcubeu magic s-a aratat,
Vestind ca furtuna a pierdut,
Iar soarele a invins ca un soldat de temut.

Tempèsta

Eth doç bàter dera ploja que què
es fines huelhes des arbes hè a tremolar,
era èrba se cògue damb un moviment leugèr,
era tèrra recep es gotes que quèn sens cessar.

Era atmosfera plombada semble vestida
damb ua pesada manta grisosa,
era natura demore, esperançada,
que gesque eth solei e li torne era vida.

Auderonhs que jòguen ena bassa deth carrèr
que piulen erosi e se netegen eth plumatge
un relampit talhe eth cèu e te deïshe sense alend
e un tron perdut secodís era tèrra.

Un sorrolh sord, indefinit,
un bronit furiós, infinit,
hè a esclatar era tempèsta, e la hè mèss fòrta.
Mès, còp sec, s'acabe era ploja, es bromes se'n van,
e ges eth solei tot ludent.
Enes aigües qu'a deïshat era tempèsta ath darrèr
campe un arcolan magic
qu'anóncie qu'eth solei ven de guanhar era batalha.

Draga mea

E ziua ta, maicuta mea,
E zi ca in povesti
Tu esti o parte din viata mea
Si stiu ca ma iubesti.

Eu mi-as dori sa te am aproape
Si in fiecare noapte
Sa ma adormi cu greu
Cum o faceai mereu.

Sa stam si sa privim
Cum soarele rasare,
Sa ne plimbam pe plaja,
Sa inotam in mare.

Dar chipul tau trist si dulce
Dor nemarginit mi-aduce.
Eu mi-as dori sa ma dezmierti,
Dar in visele mele mereu te pierzi

Cand as vrea sa te ating
Aprind lumina si o sting.
Caci totul a fost doar un vis
Care-acum din nou s-a stins.

Mama, eth mèn amor

Qu'ei eth tòn dia, mama, qu'ei un dia magic,
tu ès part dera mia vida
e sabi guaire m'estimes.

Eth mèn desir qu'ei auer-te apròp,
e que me cròsses
cada net
com ac hèges tostemps.

Posar-mos tà guardar
coma ges eth solei,
passejar pera vòra,
nadar ena mar...

Era tua cara trista e doça,
desir infinit me pòrte.
M'agradarie que m'amorassèsses
mès enes mèn sòn tostemps te pèrdes.

Quan te voi tocar
alugui eth lum e l'amòrti
perque tot a estat un sòn
que s'ei perdut un còp mès.

Topise

Cu chipul mai senin si inima curata
Ai reusi sa schimbi destinul cateodata.

De n-ar fi suferinta...

Al vietii drum e dur, pustiu, dar e speranta
Cea care-ti da putere, ambitie si-ti lumineaza fata.

Uita de neputinta...

Invata sa te lupti cu valurile vietii
Nu te lasa cazut in plasa nedreptatii.
cu fruntea sus mereu, cu stil si educatie
Ai sa-ti creezi respect si multa admiratie

Sa fii mereu umil,
Si sa nu uiti vreodata
Ca banul sau averea
Nu iti tin loc de tata.

Multumirea de sine si propria reusita
Te fac mai puternic, moralul ti-l ridica.
Invata sa gandesti cu sufletul mereu
S-ajuti, sa-ntinzi o mana acelui ce-i e greu.
Asta te face nobil si poate ca-ntr-o zi
A ta bunavointa ti se va rasplati.

Fish mèn

Damb era cara illuminada e eth còr pur
artenheries de cambiar eth destin a viatges.

Se non i auesse eth patiment...

Eth camin dera vida ei dur, desèrt, mès ei era esperança
era que te da fòrça e ambicion e t'illumine era cara.

Desbremba es causes impossibles...

Apren a lutar damb es va-e-vens dera vida
non te dèishes quèir enes urpes dera injustícia,
e capinaut, damb estil e educacion
te guanharàs eth respècte e era admiracion.

Sigues tostemps umil,
non te'n desbrembes jamès
qu'es sòs o es tresòrs
non remplacen tot çò d'aute.

Era complasença e tot aquerò que pogues arténher
te hèn mès fòrt e te hèn a reviscolar er esperit.
Apren tostemps a pensar damb eth còr
a ajudar, a dar un còp de man ad aqueth qu'ac passe mau
aqerò t'anoblís e dilhèu quauque dia
era tua bona volontat se te compensarà.

Es sòns dera mar

Escotè es serenes de totes es mars,
e totes me didien qu'era mar ère grana, mès grana.

Vedí ena mar toti es camins,
e entre toti eri,
un,
tostemps eth madeish.

Jo non lo cerquè,
mès eth mèn destin me portèc tamb eth,
enquiar infinit.

Ara es mèns sòns an eth tòn nòm.
Es sues mil isles,
eth tòn perfil brun.
E abans de dromir pensi en tu.
E era tua votz me cròsse.

E veigui clar çò qu'es auti non pòden veir.
E gesqui entà cercà'c.

Mès tanben sai
que dilhèu sonque en sòns
artenherè de trobà'c.

E se çò qu'aué sònii,
ac soniam amassa,
deman,
quan mos desvelhem deth nòste sòn ingenu,
vederam ena luenhor,
ena auba,
sincèr e blos,
Eth mon qu'ager siguec sonque,
eth nòste mon.

Hemnes liures

Entàs hemnes, non calerie
un dia internacionau ar an,
desiram un dia hestiu,
pendent era setmana...

Ua jornada hestiu de vertat,
sens trabalhar ne dehòra ne laguens
que poguessen reposar
a plaser e per pròpia voluntat.

Entàs que non ètz luenh dera trentia
pensatz que ues autes hemnes,
qu'ara an dus còps es vòsti ans
an lutat pera vòsta libertat!

D'ençà de mai deth 68,
vos pogui assegurar
pr'amor qu'ac viuí,
ua naua generacion neishec,
socialu, mèntau e laboraument,
ena qu'era hemna se junhec.

Non deishetz que vos viren era ment!
Seguitz es vòsti sentiments!

Ètz joenes, ètz liures!
Lutz entà non trincar
era còrda dera vòsta voluntat
n'era via dera libertat!

Totes auem pòur ara soletat,
mès damb era edat descurbim
qu'ei en nosates soletes
a on se trape era felicitat!

Non a d'èster ath costat
d'un òme, família e amic

eri hèn eth sòn camin,
escotatz eth vòste còr,
neuritz eth vòste esperit,
simplament, dauritz-vos ath mon!

Tostemp i aurà injustícies,
queiratz, vos lhearatz,
tornaratz a quèir...
mès en subergesseratz!

Non, ara sosmission!
Informatz-vos, culturitzatz-vos,
ei era mielhor opcion
entara indiscriminacion!

AMOR, TIÒ.
CEGUETÀT, NON.

Era suberviença mos pòrte
maugrat tot, ar egoïsme...
N'auem de gèsser!
Còste çò que còste!

Vòi hèr ua mencion especiau
entàs hemnes que soletes
an pujat as sons hilhs,
ad aqueres que, maugrat es dificultats,
an lutat en un mòn infravalorat
e sense pietat!

Tanben, entà deuant,
damb es qu'era sua sapiència
les a ajudat a non capvirar
eth còs dera sua vertat
ath despriet de non poder saltar
totes es adversitats!

ENTÀ TOTES, MOLTES FELICITATS!

Hereuèr deth 2010

Mama

“Suflet cald, dulce suspin,
Am sa vin sa te alin...”

Catifea pe maini nascuta,
Mangaieri ce ma alinta,
Vorbe bune, sfaturi grele,
Ce nevoie am de ele!...

Chipul tau cu ochi blajini,
Mana cea cu ce m-alini,
Vocea calda, induiosata,
Le vreau iar, ca altadata...

Sa ma mangai, sa ma certi,
Si sa stiu c-ai sa ma ierti.
Sa-mi spui bine, sa-mi spui rau,
Sa-mi spui: “Esti copilul meu!”

Te chem, mama, nu-i usor!
Si tu stii ca imi e dor.
Chiar de sunt acum departe,
Tu stii ale mele soapte.

Suntem suflete unite
De copil si de parinte.
Cu respect si cu iubire
Ti-as da dar de fericire.

Mana-ntinsa la durere,
Ajutor si mangaiere,
Si sa-ti dau o-mbratisare
Ori de cate ori te doare.

Mana ta ce mi-a sters lacrimi
De-ale tineretii patimi,
Vin, maicuta, s-o sarut,
Tu esti inger pe pamant!

“Mama, suflet cald, dulce suspin,
Am sa vin sa te alin!”

Mair

“Anima cauda, doç sospir,
jo vierè tà solatjar-te...”

Velós neishut entre es mans
careces que me tòquen doçaments,
paraules bones, conselhs apropiadi,
les è tan de besonh!...

Era tua cara damb uelhs afectuosi,
era man damb qué m’amorasses,
era tua votz cauda, doça,
ac voi tot un aute còp...

Que m’amorasses, que t’enfades,
que jo sàpia que me perdones,
que me digues “ben” o “mau”,
que me digues: “Ès eth mèn mainatge”.

Te cridi, mair, non m’ei cap de bon hèr,
e tu sabes que te trapi mens,
maugrat qu’ara siga luenh
escotès es mèns shebitegi...

Èm animes bessoes
de mainatge e de mair
damb respectè e damb amor
t’aufriria era felicitat...

Ès eth mèn supòrt quan è dolor,
ajuda e solaç,
t’abraçaria
quan te hesse mau quauquarren.

Era tua man que me netegèc es lèrmes
des passions de joen,
voi estimar, mair!
Ès un ange ena Tèrra!

“Mair, anima cauda, doç sospir,
vierè tà solatjar-te...”